T079 BL IX (37) 1450 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Phá Tăng Sự Q18

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 501

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ
QUYEÅN 18

Phaät baûo caùc Bí-soâ: “caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa, vaøo thôøi khoâng coù Phaät, chæ coù Phaät Bích chi ra ñôøi thöôøng thöông xoùt ngöôøi ngheøo khoå, luùc ñoù vò naøy du haønh ñeán thaønh Baø-la-neâ-tö vaø nghæ ñeâm trong nhaø cuûa ngöôøi thôï goám. Trong nhaø naøy cuõng coù caùc thöông nhaân ñeán nguû ñeâm, trong soá ñoù coù ngöôøi ban ñeâm tieâu chaûy trong phoøng, chaát baát tònh laøm dô, ñeán nöûa ñeâm thì hoï boû ñi heát. Caùc Thanh vaên, Duyeân giaùc neáu khoâng quaùn saùt thì khoâng bieát tröôùc ñöôïc söï vieäc; saùng sôùm chuû nhaø vaøo phoøng thaáy chaát baát tònh laøm dô, vì laø keû phaøm phu ngu si khoâng bieát thieän aùc lieàn cho laø do Phaät Bích chi naøy laøm neân noùi raèng: “oâng laø ngöôøi xuaát gia, chaân khoâng ñaïp gai vì sao khoâng ra ngoaøi ñaïi tieåu tieän, laïi phoùng ueá ngay ôû trong phoøng”, noùi roài lieàn ra ñoùng chaët cöûa phoøng laïi vaø maéng raèng: “oâng haõy cheát ñoùi trong phoøng naøy ñi”. Phaät Bích chi naøy suy nghó: “ta sôï chuû nhaø naøy ñôøi sau seõ chòu quaû baùo khoå sôû, neáu ta töï môû cöûa ñi ra thì oâng ta seõ caøng töùc giaän hôn”, nghó roài lieàn im laëng ôû trong phoøng cho ñeán chieàu. Luùc ñoù chuû nhaø heát giaän môû cöûa baûo Phaät Bích chi ñeán aên côm, ñaùp: “giôø aên ñaõ qua, toâi khoâng theå aên”, chuû nhaø noùi: “neáu vaäy thì haõy nguû laïi ñeâm nay, saùng mai seõ thoï thöïc”, vì thöông xoùt chuû nhaø neân Phaät Bích chi ôû laïi. Saùng hoâm sau, chuû nhaø naáu caùc moùn aên ngon ñeå cuùng döôøng vò Phaät Bích chi, luùc ñoù vò Phaät Bích chi naøy muoám laøm lôïi ích cho chuû nhaø naøy neân voït thaân leân khoâng trung hieän caùc thaàn bieán nhö treân thaân ra löûa, ñöôùi thaân ra nöôùc… Phaøm phu khi thaáy thaàn bieán thì mau phaùt nguyeän laønh, suïp xuoáng ñaûnh leã nhö caây bò ñoán nga, töï vaû mieäng mình vaø noùi: “xin ñaïi Thaùnh haõ thaân xuoáng, con vì nhieãm duïc caáu neân taïo toäi, xin töø bi cöùu vôùt con”, Phaät Bích chi haï thaân xuoáng, chuû nhaø naøy ñaûnh leã saùm hoái vaø phaùt nguyeän: “con ñaõ sanh yù

aùc vaø taïo toäi ñoái vôùi Thaùnh giaû, xin cho con khoâng bò nghieäp baùo; laïi nguyeän nhôø thieän caên coâng ñöùc cuùng

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 502

döôøng naøy, trong ñôøi vò lai con ñöôïc giaøu sang quyeàn theá, ñöôïc gaëp Phaät thöøa söï cuùng döôøng khoâng chaùn". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "chuû nhaø thôï goám thuoâ xöa chính laø vua AÛnh thaéng ngaøy nay; do thuoâ xöa ñoái vôùi vò Phaät Bích chi khôûi yù aùc, noùi lôøi aùc, ngaøy nay nghieäp chín muoài neân chòu quaû baùo bò dao caét chaân, bò nhoát trong phoøng vaø bò boû ñoùi cho ñeán luùc cheát. Do taâm hoái haän vaø do löïc phaùt nguyeän neân ñöôïc sanh trong cung vua giaøu sang quyeàn theá, ñöôïc gaëp ta nghe phaùp vaø ñöôïc chöùng quaû Döï löu. Naøy caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn traéng; taïo nghieäp xen taïp thì ñöôïc quaû baùo xen taïp, caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp, phaûi sieâng tu taäp nghieäp traéng". Luùc ñoù quaàn thaàn ñeán taâu vua laø phuï vöông ñaõ baêng haø, vua nghe roài lieàn ngaát xæu ngaõ xuoáng ñaát hoài laâu môùi tænh; sau khi tænh laïi vua ñau buoàn vaø hoái haän, vaøo trong phoøng ñeå tang cha. Quaàn thaàn thaáy roài cuøng noùi vôùi nhau: "phaûi laøm caùch naøo cho vua heát ñau buoàn", luùc ñoù coù caùc nhaïc coâng töø Nam Thieân truùc ñeán, quaàn thaàn daãn hoï ñeán taáu nhaïc muoán laøm cho vua heát buoàn, nhöng vua vaãn khoâng vui, im laëng khoâng noùi gì cuõng khoâng khen ngôïi. Sau ñoù caùc nhaïc coâng naøy ñeán choã Phaät, Phaät noùi: "laønh thay tröôïng phu!", hoï vui möøng neân ñaùnh troáng taáu nhaïc cuùng döôøng Phaät. Phaät móm cöôøi, töø trong mieäng phoùng ra haøo quang ñuû saéc chieáu xuoáng hay chieáu leân, neáu chieáu xuoáng thì chieáu ñeán nguïc Voâ giaùn vaø caùc nguïc khaùc khieán cho chuùng sanh trong ñaây ñang bò ñoát noùng lieàn ñöôïc maùt meû, ñang bò laïnh coùng lieàn ñöôïc aám aùp. Hoï caûm thaáy an laïc lieàn suy nghó: "ta vaø moïi ngöôøi töø caûnh khoå ñòa nguïc cheát ñi, ñöôïc sanh vaøo coõi khaùc chaêng?". Theá Toân sau khi laøm cho caùc höõu tình kia sanh tín taâm lieàn hieän nhieàu töôùng khaùc nöõa, thaáy nhöõng töôùng naøy hoï lieàn suy nghó: "chuùng ta khoâng phaûi cheát ôû ñaây sanh veà coõi kia, maø laø do söùc oai thaàn cuûa Ñaïi Thaùnh ñaõ khieán thaân taâm chuùng ta hieän ñöôïc an laïc". Ñaõ sanh tín kính thì coù theå dieät caùc khoå, ôû coõi nhôn thieân ñöôïc thoï thaân thaéng dieäu, thaønh chôn phaùp khí thaáy ñöôïc lyù chôn ñeá. Neáu haøo quang chieáu leân thì ñeán coõi trôøi Saéc cöùu caùnh, trong haøo quang dieãn noùi caùc phaùp khoå, khoâng, voâ thöôøng, voâ ngaõ... Haøo quang naøy sau khi chieáu khaép ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi lieàn trôû veà choã Phaät, neáu Theá Toân noùi vieäc quaù khöù thì haøo quang trôû vaøo phía sau löng, neáu noùi vieäc vò lai thì haøo quang trôû vaøo phía tröôùc ngöïc, neáu noùi vieäc ñòa nguïc thì haøo quang trôû vaøo phía döôùi chaân, neáu noùi vieäc baøng sanh thì haøo quang trôû vaøo phía goùt chaân, neáu noùi vieäc ngaï

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 503

quyû thì haøo quang trôû vaøo phía ngoùn chaân, neáu noùi vieäc loaøi ngöôøi thì haøo quang trôû vaøo ñaàu goái, neáu vieäc cuûa Löïc luaân vöông thì haøo quang trôû vaøo loøng baøn tay traùi, neáu noùi vieäc cuûa Chuyeån luaân vöông thì haøo quang trôû vaøo loøng baøn tay phaûi, neáu noùi vieäc coõi trôøi thì haøo quang trôû vaøo roán, neáu noùi vieäc cuûa Thanh vaên thì haøo quang trôû vaøo mieäng, neáu noùi vieäc cuûa Ñoäc giaùc thì haøo quang trôû vaøo phía giöõa hai chaân maøy, neáu noùi vieäc cuûa ñaïo quaû Chaùnh ñaúng chaùnh giaùc thì haøo quang trôû vaøo phía treân ñaûnh ñaàu. Luùc ñoù aùnh saùng naøy höõu nhieãu ba voøng roài trôû vaøo giöõa hai chaân maøy, toân giaû A-nan chaép tay ngôïi khen Phaät: “Ngaøn maøu saéc vi dieäu, Töø trong mieäng phaùt ra, Chieáu khaép caû möôøi phöông, Nhö maët trôøi môùi moïc, Noùi keä veà voâ ngaõ, Ngöôøi nghe heát kieâu maïn, Keát nhaân duyeân vôùi Phaät, Voâ duyeân khoâng phoùng quang, Haøng phuïc caùc keû oaùn”. Phaät baûo A-nan: “thaày coù thaáy nhaïc coâng ôû tröôùc ta ñaùnh troáng taáu nhaïc khoâng?”, ñaùp laø coù thaáy, Phaät noùi: “nhaïc coâng naøy ñôøi vò lai seõ ñaéc quaû Phaät Bích chi teân laø Nhaõ hoøa aâm”. Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña noùi vôùi vua Vò sanh oaùn: “nhôø toâi chæ veû neân Thaùi töû môùi leân ngoâi vua, nay Ñaïi vöông neân laäp toâi laøm Phaät”, vua noùi: “thaân Phaät laø thaân kim saéc, Ngaøi khoâng coù thì laøm sao laäp laøm Phaät ñöôïc”, Ñeà-baø-ñaït-ña noùi: “muoán coù thaân kim saéc thì cuõng coù theå ñöôïc”, noùi roài lieàn cho goïi thôï vaøng ñeán baûo raèng: “haõy laøm cho thaân ta thaønh thaân kim saéc”, thôï vaøng noùi: “neáu Thaùnh giaû chòu ñau ñöôïc thì toâi seõ laøm”, ñaùp laø chòu ñau ñöôïc, thôï vaøng lieàn laáy daàu noùng pheát leân thaân, sau ñoù duøng vaøng daùt moûng daùn leân thaân khieán cho Ñeà-baø-ñaït-ña ñau ñôùn keâu la. Coù Bí-soâ hoûi Coâ ca lyù ca: “Ñeà-baø-ñaït-ña ñang ôû ñaâu ?”, ñaùp laø ñang nhuoäm thaân saéc vaøng, Bí-soâ naøy ñeán thaáy vieäc naøy roài lieàn trôû veà baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “khoâng phaûi chæ ngaøy nay vì muoán nhuoäm thaân saéc vaøng maø phaûi chòu ñau ñôùn, ngaøy xöa cuõng vaäy, vì muoán coù vöông mieän vaøng maø chòu khoå. Caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa taïi thaønh Baø-la-neâ-tö coù moät ngöôøi nöõ, hoâm ñoù choàng coâ ñi xa vaéng nhaø, coâ thaáy moät con quaï bay ñeán caát tieáng hoùt neân noùi vôùi noù: “neáu nhôø tieáng hoùt hay cuûa ngöôi maø choàng ta bình an trôû veà thì ta seõ cho ngöôi caùi vöông mieän baèng vaøng”. Khoâng bao laâu sau, ngöôøi

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 504

choàng bình an trôû veà, con quaï trôû laïi vaø ôû tröôùc maët ngöôøi nöõ naøy caát tieáng hoùt ñeå nhaéc, ngöôøi nöõ lieàn quaêng ñöa cho noù caùi vöông mieän vaøng. Quaï lieàn bay khaép nôi ñeå khoe, luùc ñoù coù con chim caét muoán cöôùp laáy chieác vöông mieän naøy neân bay tôùi moå maïnh vaøo ñaàu quaï, khieán noù rôi xuoáng ñaát cheát. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “con quaï thuôû xöa chính laø Ñeà-baø-ñaït-ña ngaøy nay, do taäp taùnh ngaøy xöa vaãn coøn neân nay laïi muoán

daùt vaøng leân thaân maø chòu khoå". Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña laïi taâu vôùi vua Vò sanh oaùn: "toâi ñaõ giuùp Thaùi töû leân ngoâi, nay ñaõ ñöôïc vöông vò, Ñaïi vöông neân laäp toâi laøm vua", vua noùi: "döôùi loøng baøn chaân cuûa Nhö lai coù dieäu luaân töôùng, neáu Ngaøi coù töôùng ñoù thì môùi laäp laøm Phaät", Ñeà-baø-ñaït-ña noùi: "toâi coù theå laøm luaân töôùng döôùi loøng baøn chaân", noùi roài lieàn cho goïi thôï kheùo ñeán hoûi: "oâng coù theå laøm cho döôùi loøng baøn chaân cuûa ta coù luaân töôùng hay khoâng?", ñaùp: "neáu Thaùnh giaû chòu ñau ñöôïc thì toâi coù theå laøm", ñaùp laø chòu ñau ñöôïc. Ngöôøi thôï naøy nghe roài lieàn suy nghó: "vò naøy coù söùc maïnh, neáu khi ta aán daáu luaân töôùng vaøo chaân, oâng ta ñau ñôùn coù theå ñaù cheát ta", nghó roài lieàn noùi: "Thaùnh giaû haõy ñöa chaân vaøo trong phoøng, toâi seõ aán daáu luaân töôùng vaøo loøng baøn chaân cho Thaùnh giaû", ñaùp laø ñöôïc. Khi ngöôøi thôï aán daáu luaân töôùng ñaõ ñöôïc nung ñoû vaøo loøng baøn chaân, Ñeà-baø-ñaït-ña ñau ñôùn keâu la. Luùc ñoù coù Bí-soâ hoûi Coâ ca lyù ca : "Ñeà-baø-ñaït-ña ñang ôû ñaâu?", ñaùp laø ñang aán daáu luaân töôùng vaøo loøng baøn chaân, Bí-soâ naøy ñeán thaáy vieäc naøy roài lieàn trôû veà baïch Phaät, Phaät noùi: "thuôû xöa cuõng vì caùi chaân maø chòu khoå, taäp taùnh xöa vaãn coøn. Caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa trong nuùi Tuyeát coù con voi lôùn xuoáng nuùi uoáng nöôùc, moät con daõ can ñi theo sau thaáy daáu chaân voi lieàn nghó: "neáu ta nhaûy vaøo daáu chaân voi naøy ta seõ ñöôïc sanh thieân", nghó roài lieàn nhaûy vaøo, khoâng ngôø bò caây goã khoâ ñaâm vaøo thaân maø cheát. Phaät baûo caùc Bí-soâ: "daõ can thuôû xöa chính laø Ñeà-baø-ñaït-ña ngaøy nay, thuôû xöa vì chæ ño löôøng daáu chaân voi maø queân taùc yù, nay laïi vì muoán coù luaân töôùng maø phaûi chòu khoå nhö theá". Luùc ñoù Phaät ôû trong cung cuûa döôïc xoa Kim-tyø-la trong nuùi Kyø- xaø-quaät, thaønh Vöông xaù. Ñeà-baø-ñaït-ña taâu vôùi vua Vò sanh oaùn: "toâi ñaõ laäp Thaùi töû laøm vua, Ñaïi vöông haõy laäp toâi laøm Phaät. Nay toâi muoán gieát Sa moân Kieàu-ñaùp-ma, vua haõy cuøng toâi laäp keá, toâi khoâng bieát neân duøng vaät gì ñeå coù theå ñaùnh oâng ta cheát", sau ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña nghe bieát coù moät ngöôøi thôï kheùo töø Nam Thieân truùc ñeán, coù theå cheá taïo xe neùm

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 505

ñaù; lieàn cho goïi ñeán hoûi: "oâng coù theå cheá taïo moät chieác xe neùm ñaù do naêm traêm ngöôøi keùo ñöôïc khoâng?", ñaùp: "toâi raát thoâng thaïo vieäc cheá taïo xe neùm ñaù", Ñeà-baø-ñaït-ña lieàn ñöa moät haït chaâu trò giaù ngaøn vaøng cho ngöôøi thôï kia ñeå cheá taïo xe neùm ñaù vaø cung caáp cho moät ngaøn ngöôøi ñeå oâng ta sai khieán, noùi raèng: "Phaät ñang ôû trong moät caùi hang ñoâng treân nuùi Thöùu, oâng haõy leân ñænh nuùi ñaët chieác xe neùm ñaù do naêm traêm ngöôøi keùo ôû gaàn choã Phaät, laïi ñaët hai chieác xe neùm ñaù do hai traêm naêm möôi ngöôøi keùo ôû hai choã khaùc gaàn ñoù. Khi naøo Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñi ra kinh haønh thì haõy khôûi ñoäng cho xe neùm ñaù gieát cheát oâng ta". Moïi ngöôøi vaâng theo lôøi cuûa Ñeà-baø-ñaït-ña leân ñænh nuùi thöùu ñaët xe neùm ñaù, luùc ñoù naêm traêm ngöôøi noùi vôùi nhau: "oâng ta cho cheá taïo xe neùm ñaù naøy ñeå hai

Theá toân. Chuùng ta thaø xaû thaân maïng chôù khoâng neân laøm haïi Theá toân laø baäc ñöôïc trôøi ngöôøi cung kính", noùi roài lieàn boû xe neùm ñaù ôû ñoù, tìm ñöôøng khaùc chaïy troán. Luùc ñoù Theá toân quaùn bieát taâm nieäm cuûa hoï neân hoùa ra theàm thang ñi xuoáng, hoï thaáy theàm thang lieàn bieát laø do oai löïc cuûa Theá toân bieán hoùa ra, ñoái vôùi Theá toân khôûi loøng tin trong saïch lieàn noi theo theàm thang naøy ñi xuoáng. Phaät vì muoán ñieàu phuïc hoï neân ra khoûi hang kinh haønh, hoï ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Phaät quaùn bieát caên taùnh tuøy mieân cuûa hoï noùi phaùp Töù ñeá khieán cho hoï ñöôïc khai ngoä vaø chöùng quaû Döï löu. Sau khi chöùng quaû, hoï baïch Phaät: "Theá toân, nhôø Phaät khai ngoä khieán chuùng con ôû trong caùc naïn maø ñöôïc giaûi thoaùt, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï... cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt chuùng con ra khoûi ba coõi, ñaët ñeå chuùng con vaøo coõi trôøi ngöôøi, heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeàu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû. Nay chuùng con xin quy y Tam baûo, töø hoâm nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù, cuùi xin Theá toân chöùng bieát chuùng con laø OÂ-ba-saùch- ca". Luùc ñoù ngöôøi thôï cheá taïo xe cuõng khoâng muoán laøm haïi Phaät neân mang theo haït chaâu trò giaù ngaøn vaøng boû troán. Ñeà-baø-ñaït-ña leân ñænh nuùi xem Theá toân ñaõ bò haïi chöa thì thaáy Phaät vaãn an oån, laïi thaáy naêm traêm ngöôøi kia ñang ôû tröôùc Phaät nghe phaùp, laïi thaáy ngöôøi thôï cheá taïo xe boû troán lieàn noåi giaän ra lònh cho khôûi ñoäng hai chieác xe neùm ñaù coøn laïi. Luùc ñoù Phaät suy nghó: "nghieäp maø ta tích taäp töø thuôû xa xöa nay ñaõ chín, duyeân bieán hieän tieàn nhö boäc löu (thaùc nöôùc) khoâng theå chaûy ngöôïc laïi, quyeát ñònh phaûi chieâu laáy quaû baùo khoâng ai coù theå thoï thay", quaùn bieát nghieäp quaû roài lieàn baûo naêm traêm ngöôøi: "caùc ngöôøi haõy ñi ñi, ñaây laø ñònh nghieäp maø ta phaûi töï thoï". Luùc ñoù thaàn kim cang thaáy

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 506

vieäc naøy roài lieàn noùi vôùi döôïc xoa Kim-tyø-la: "Ñeà-baø-ñaït-ña ôû treân ñænh nuùi thöùu cho khôûi ñoäng xe neùm ñaù haïi Phaät, toâi ôû treân khoâng trung duøng chaøy kim cang ñaäp naùt ñaù, neáu coù ñaù vuïn vaêng ra truùng Phaät thì anh haõy trôï giuùp baûo hoä Phaät", Döôïc xoa Kim-tyø-la noùi laønh thay. Khi Ñeà-baø-ñaït-ña ôû treân ñænh nuùi thöùu cho khôûi ñoäng xe neùm ñaù haïi Phaät, thaàn kim cang ôû treân khoâng trung duøng chaøy kim cang ñaäp naùt ñaù, coù moät maûnh vun vaêng ra saép truùng thaân Phaät, Döôïc xoa Kim-tyø-la baét laáy khoâng ñöôïc neân bò noù ñaäp vaøo ngöôøi, maûnh ñaù vuïn ñoù rôi xuoáng truùng chaân Phaät bò thöông chaûy maùu, Phaät noùi keä: "Khoâng phaûi trong hö khoâng, Khoâng trong bieån vaø nuùi, Khoâng baát cöù choã naøo, Thoaùt khoûi ñöôïc nghieäp baùo". Döôïc xoa Kim-tyø-la bò ñaù vaêng truùng ngöôøi, bieát mình seõ cheát lieàn khôûi nieäm laønh neân sau khi cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi Tam thaäp tam. Thöôøng phaùp cuûa chö thieân laø khi sanh leân coõi trôøi ñeàu khôûi ba nieäm: moät laø ta

töø ñaâu sanh ñeán ñaây, hai laø nay ta ñang ôû ñaâu, ba laø ta do nghieäp duyeân gì. Quaùn xong lieàn bieát ñaây laø coõi trôøi Tam thaäp tam, ñôøi tröôùc mình laø döõïc xoa nhôø phaùt sanh nieäm laønh ñoái vôùi Theá toân neân môùi ñöõïc sanh leân ñaây. Thieân töû naøy suy nghó: "ta nay khoâng neân thoï höôûng dieäu laïc maø neân ñeán ñaûnh leã Theá toân tröôùc", nghó roài lieàn trang nghieâm thaân baèng chuoãi anh laïc, tay caàm boán loaïi hoa sen vi dieäu nhö Maïn-ñaø-la...; toùc treân ñaàu coù maøu xanh bieác meàm maïi, saïch thôm xoay veà beân phaûi; thaân töôùng ñoan nghieâm khoâng theå saùnh ví, thieân töû naøy hieän thaân xuoáng nuùi Thöùu ñeán choã Phaät, do oai löïc cuûa thieân töû neân aùnh saùng chieáu saùng khaép nuùi röøng. Khi ñeán choã Phaät, Thieân töû ñaûnh leã Phaät, raûi hoa cuùng döôøng roài ngoài moät beân, Phaät quaùn bieát caên taùnh tuøy mieân cuûa Thieân töû lieàn noùi phaùp Töù ñeá khieán cho ñöõïc khai ngoä vaø chöùng quaû Döï löu. Sau khi chöùng quaû, Thieân töû baïch Phaät: "Theá toân, nhôø Phaät khai ngoä khieán con ôû trong caùc naïn maø ñöõïc giaûi thoaùt, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï... cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöõïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt con ra khoûi ba coõi, ñaët ñeå con vaøo coõi trôøi ngöôøi, heát khoå sanh töû, ñöõïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeàu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöõïc Sô quaû. Nay con xin quy y Tam baûo, töø hoâm nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù, cuùi xin Theá toân chöùng bieát con laø OÂ-ba-saùch-ca", lieàn noùi keä: "Oai löïc Theá toân thaät roäng lôùn,

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 507

Ñoùng bít cöûa ñöôøng aùc daày chaéc, Chæ baøy ñöôøng sanh Thieân vi dieäu, Nay con chöùng ñöõïc quaû Voâ vi, Do nhôø chö Phaät ñaïi töø bi, Dieät tröø ñieàu aùc, ñöõïc Thieân nhaõn". Luùc ñoù Thieân töû naøy vui möøng nhö ngöôøi ñi buoân ñöõïc lôøi, nhö ngöôøi caøy ruoäng ñöõïc thu hoaïch, nhö ngöôøi ratraän ñöõïc thaéng, nhö ngöôøi bònh ñöõïc laønh, vò naøy ñaày ñuû oai nghi ñaûnh leã Phaät roài trôû veà thieân cung. Töø ñaàu ñeâm cho ñeán cuoái ñeâm, luùc caùc Bí-soâ thieàn quaùn nhìn thaáy aùnh saùng chieáu khaép nuùi röøng naøy ñeàu coù nghi, neân saùng sôùm lieàn ñeán thænh hoûi Phaät: "vì nhaân duyeân gì maø Phaïm thieân Ñeá thích... ñeán choã Phaät thöøa söï cuùng döôøng?", Phaät noùi: "ñoù khoâng phaûi laø Phaïm thieân Ñeá thích..., khi Ñeà-baø-ñaït-ña ôû treân ñænh nuùi Thöùu cho khôûi ñoäng xe neùm ñaù haïi ta, thaàn kim cang ôû treân khoâng trung duøng chaøy kim cang ñaäp naùt ñaù, coù maûnh ñaù vuïn vaêng ra. Döõïc xoa Kim-tyø-la baét laáy khoâng ñöõïc neân bò noù ñaäp vaøo ngöôøi maø cheát, do phaùt taâm laønh neân sau khi cheát ñöõïc sanh leân coõi trôøi Tam thaäp tam thuø thaéng. Do nhaân duyeân naøy neân ñeán ñaûnh leã ta, sau khi nghe phaùp ñaõ ñöõïc kieán ñeá. Naøy caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn traéng ; taïo nghieäp xen taïp thì ñöõïc quaû baùo xen taïp, caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp, phaûi sieâng tu taäp nhö vaäy". Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät:

“do ñaâu Döôïc xoa Kim-tyø-la hy sinh thaân mình ñeå baûo veä Phaät?”, Phaät noùi: “khoâng phaûi chæ ngaøy nay maø trong quaù khöù cuõng ñaõ hy sinh thaân mình ñeå baûo veä ta. Caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa taïi thaønh Baø-la-neâ-tö coù vua Phaïm thoï trò vì baèng chaùnh phaùp neân thôøi theá an tònh, nhaân daân no aám, nguõ coác ñöôïc muøa khoâng coù naïn tai. Caùch thaønh khoâng xa coù moät tuï laïc vôùi nhieàu röøng caây, hoa quaû töôi toát neân ñuû loaïi chim tuï veà ríu rít líu lo. Coù moät tieân nhaân ôû trong röøng naøy tu khoå haïnh, khoâng aên côm gaïo, chæ aên traùi caây, maëc aùo voû caây ñeå ngaên laïnh noùng. Laïi coù moät thôï saên haèng ngaøy mang cung teân vaøo röøng saên baén ñeå sinh soáng, thöôøng lui tôùi choã tieân nhaân. Luùc ñoù laø muøa laïnh, tieân nhaân thöông xoùt ñem traùi caây cho anh aên, nhaân ñoù keát nghóa cha con; thôï saên cung kính thöøa söï vaø goïi tieân nhaân laø cha, tieân nhaân cuõng thöông anh nhö con. Vaøo moät buoåi saùng noï, vua Phaïm thoï vaøo röøng saên baén thaáy moät con nai, con nai naøy hoaûng sôï chaïy ñeán beân tieân nhaân, vua lieàn baén teân gieát cheát nai; tieân nhaân thaáy nai cheát lieàn noåi

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 508

giaän noùi: “Ñaïi vöông thaät aùc ñoäc, khoâng coù chuùt ñaïo lyù, nai ñaõ chaïy ñeán beân toâi maø vua vaãn baén teân gieát cheát noù”, vua nghe roài lieàn noåi giaän hoûi quaàn thaàn: “neáu coù ngöôøi quôû maèng vua doøng Saùt-ñeá-lî quaùn ñaûnh thì ñaùng bò toäi gì?”, ñaùp laø ñaùng toäi cheát, vua noùi: “vaäy maø tieân nhaân naøy ñaõ khinh huûy ta”. Ngöôøi thôï saên ñöùng gaàn ñoù thaáy binh lính cuûa vua muoán gieát tieân nhaân lieàn suy nghó: “ta coøn soáng thì sao ñeå cho hoï gieát haïi ñaïi tieân”, nghó roài lieàn cuøng hoï chieán ñaáu ñeå tieân nhaân chaïy thoaùt, binh lính cuûa vua ñoâng neân cuoái cuøng thôï saên bò gieát cheát. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “tieân nhaân nhaân thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, thôï saên chính laø Döôïc xoa Kim-tyø-la; thuôû xöa hy sinh thaân maïng vì ta, ngaøy nay cuõng vaäy”. Luùc ñoù chaân cuûa Theá toân bò maûnh ñaù vaêng truùng bò thöông chaûy maùu khoâng ngöøng laøm Theá toân ñau ñôùn, y vöông Thò-phöôïc-ca vaø daân chuùng trong thaønh Vöông xaù moãi ngaøy ñeàu ñeán thaêm bònh Theá toân ba laàn. Moïi ngöôøi hoûi y vöông caùch chöõa trò, y vöông noùi: “bònh naøy raát khoù kieám thuoác”, toân giaû A-nan hoûi laø thuoác gì, ñaùp: “ñoù laø loaïi höông cuûa Ngöu ñaàu chieân ñaøn, toâi ñaõ tìm kieám khaép nôi nhöng khoâng tìm ñöôïc, vì caùc thöông nhaân duø coù cuõng sôï vua Vò sanh oaùn neân khoâng baùn, neáu baùn vua bieát ñöôïc seõ gieát cheát hoï”. Luùc ñoù coù moät thöông nhaân nghe roài lieàn suy nghó: “vua Vò sanh oaùn keát thaân vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña neân gheùt Theá toân, neáu ta ñem höông Ngöu ñaàu chieân ñaøn daâng cho Phaät, vua bieát nhaát ñònh seõ gieát ta ; nhöng Theá toân laø baäc öùng cuùng cuûa trôøi ngöôøi, duø thaân ta bò haïi, ta cuõng neân daâng höông naøy cho Phaät”, nghó roài lieàn trôû veà laáy höông Ngöu ñaàu chieân ñaøn ñem ñeán vaø baïch Phaät: “Theá toân, xin thöông xoùt thoï höông Ngöu ñaàu chieân ñaøn naøy”, Phaät baûo A-nan thoï nhaän, A-nan vaâng lôøi Phaät thoï nhaän, thöông nhaân naøy vui möøng ñaûnh leã Phaät roài ra veà. Luùc ñoù Theá

toân móm cöôøi, coù haøo quang naêm saéc töø trong mieäng phoùng ra… nhö treân cho ñeán caâu aùnh saùng ñoù trôû vaøo giöõa hai chaân maøy, Phaät hoûi A-nan: “thaày coù thaáy thöông nhaân hoan hæ ñem höông Ngöu ñaàu chieân ñaøn ñeán cuùng döôøng cho ta khoâng?”, ñaùp laø thaáy, Phaät noùi: “do thieän caên cuùng döôøng höông naøy vôùi taâm hoan hæ, ôû ñôøi vò lai thöông nhaân naøy seõ ñaéc quaû Phaät Bích chi teân laø Chieân ñaøn”. Luùc ñoù Theá toân thoa höông chieân ñaøn vaøo veát thöông nhöng vaãn khoâng caàm ñöõïc maùu, Thò-phöõïc-ca noùi: “phaûi duøng loaïi söõa cuûa ñoàng nöõ hoøa vôùi höông naøy thoa môùi laønh”, caùc Bí-soâ ñeàu khoâng bieát theá naøo laø söõa cuûa ñoàng nöõ, A-nan hoûi, Thò-phöõïc-ca ñaùp: “ñoù laø söõa cuûa ngöôøi nöõ mang thai laàn ñaàu tieân”, boán chuùng nghe roài ñeàu ñi khaép nôi tìm söõa naøy. Ñeà-baø-ñaït-ña vaø ñoàng baïn ñeàu noùi vôùi caùc ngöôøi nöõ trong thaønh:

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 509

“caùc coâ ñöøng cho söõa, vì hoï ñònh duøng söõa naøy laøm phaùp huyeãn hoùa ma muoäi laøm haïi caùc coâ”. Trong thaønh Vöông xaù luùc ñoù chæ coù moät ngöôøi nöõ mang thai ñaàu tieân vöøa môùi sanh con, thaân theå voán gaày yeáu, söõa coøn khoâng ñuû nuoâi con laøm sao coù theå cho ngöôøi khaùc. Coâ nghe tin naøy lieàn suy nghó: “ta voán gaày yeáu, neáu ñem söõa cho Theá toân: moät laø con ta seõ cheát, hai laø ngöôøi thaân caän cuûa vua vaø Ñeà-baø-ñaït-ña bieát seõ gieát ta; nhöng Theá toân laø baäc öùng cuùng cuûa trôøi ngöôøi, duø ta vaø con ta seõ cheát, ta cuõng neân ñem söõa cho Theá toân”, nghó roài lieàn naën söõa vaøo trong moät baùt ñoàng mang ñeán baïch Phaät: “Theá toân, xin thöông xoùt thoï söõa ñoàng nöõ naøy cuûa con”, Phaät baûo A-nan thoï nhaän, A-nan vaânglôøi Phaät thoï nhaän, ngöôøi nöõ vui möøng ñaûnh leã Phaät roài ra veà. Luùc ñoù Theá toân móm cöôøi, töø trong mieäng phoùng ra haøo quang naêm saéc… nhö treân cho ñeán caâu Phaät baûo A-nan: “do thieän caên cuùng döôøng söõa naøy vôùi taâm hoan hæ, ôû ñôøi vò lai ngöôøi nöõ naøy seõ ñaéc quaû Phaät Bích chi”. Luùc ñoù Phaät duøng söõa hoøa vôùi höông chieân ñaøn thoa leân veát thöông vaãn khoâng caàm ñöõïc maùu, toân giaû Thaäp löïc Ca-dieáp thaáy vaäy lieàn duøng lôøi chaân thaät phaùt nguyeän: “neáu ñoái vôùi taát caû chuùng sanh, Theá toân ñeàu khôûi töôûng nhö con laø thaät khoâng hö doái, thì xin cho veát thöông ñöõïc caàm maùu”, vöøa noùi xong thì veát thöông lieàn ñöõïc caàm maùu. Boán chuùng trong thaønh Vöông xaù thaáy vieäc naøy roài ñeàu raát vui möøng, chæ coù vua, Ñeà-baø-ñaït-ña vaø caùc ñoàng baïn laø khoâng vui. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “do nhaân duyeân gì maø toân giaû Thaäp löïc Ca-dieáp vöøa phaùt nguyeän xong thì veát thöông lieàn ñöõïc caàm maùu?”, Phaät noùi: “khoâng phaûi chæ ngaøy nay maø thuôû xa xöa cuõng vaäy, caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa taïi moät vuøng nuùi coù moät thoân lôùn, caùch thoân khoâng xa coù moät röøng caây, hoa quaû töôi toát neân ñuû loaïi chim tuï veà ríu rít líu lo. Coù moät tieân nhaân ôû trong röøng naøy tu khoå haïnh, chæ aên traùi caây vaø uoáng nöôùc suoái, maëc aùo voû caây; vò naøy chuyeân trì nieäm chuù. Trong thoân coù moät tröôûng giaû cöôùi moät ngöôøi vôï cuøng doøng toäc ôû trong thoân

laøm vôi, hoï soáng vôùi nhau raát haïnh phuùc vaø khoâng bao laâu sau ngöôøi vôï mang thai, ñuû chín thaùng möôøi ngaøy sanh haï moät ñöùa con, sau hai möôi moát ngaøy hoï môû tieäc aên möøng vaø ñaët teân cho ñöùa beù laø Hyû laïc. Hyû laïc daàn daàn tröôûng thaønh, duø ñi ñöùng hay naèm ngoài ñeàu nghó ñeán vieäc laønh vaø thöôïng laøm nghieäp laønh neân ngöôøi trong thoân goïi caäu laø Phaùp AÙi. Caäu thöôøng ñeán choã tieân nhaân naøy thöøa söï cuùng döôøng vaø sieâng naêng tu luyeän neân moïi ngöôøi laïi goïi caäu laø Luyeän haïnh. Thôøi gian sau treân thaân cuûa caäu boãng sanh moät ung nhoït ñoäc raát ñau nhöùc, tuy ñaõ duøng raát nhieàu loaïi thuoác thang vaø chuù phaùp vaãn khoâng laønh bònh. Cha meï daãn

caäu ñeán choã tieân nhaân yeâu caàu trò bònh cho con, tieân nhaân thaáy roài lieàn duøng lôøi chaân thaät phaùt nguyeän: “neáu ñoái vôùi keû oaùn ngöôøi thaân, tröôûng giaû töû naøy ñeàu coù taâm bình ñaúng khoâng sai khaùc laø chaân thaät khoâng hö doái thì nguyeän cho ung nhoït naøy ñöôïc laønh”, nguyeän vöøa xong thì ung nhoït ñöôïc laønh. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “tröôûng giaû töû thuôû xöa chính laø th6an ta ngaøy nay, tieân nhaân chính laø Thaäp löïc Ca-dieáp; thuôû xöa nhôø tieân nhaân phaùt nguyeän maø bònh cuûa ta ñöôïc laønh, ngaøy nay cuõng vaäy”. Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña ngoài kieát giaø döôùi goác caây truy hoái: “ta ñaõ duøng ñaù neùm truùng Sa moân Kieàu-ñaùp-ma nhöng khoâng gieát haïi ñöôïc, vieäc naøy moïi ngöôøi ñeàu bieát vaø ta mang tieáng xaáu voâ ích”, caùc Bí-soâ thaáy roài ñeàu noùi vôùi nhau: “Ñeà-baø-ñaït-ña vì töùc giaän neân neùm ñaù truùng Theá toân”, Bí-soâ Coâ ca lyù ca nghe roài lieàn noùi: “naøy caùc cuï thoï, caùc thaày khoâng suy nghó thaáu ñaùu neân môùi noùi lôøi phi phaùp naøy, caùc thaày khoâng thaáy Ñeà-baø-ñaït-ña ñang nhaäp Töù thieàn döôùi goác caây hay sao, baäc ñaïi nhaân khoâng laøm vieäc aùc”, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “khoâng phaûi chæ ngaøy nay maø thuôû xöa Coâ ca lyù ca cuõng ñaõ noùi nhöõng lôøi khoâng bieát hoå theïn, caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa taïi thaønh Vöông xaù coù moät vò vua trò vì, vua ra lònh xaây hai khu nghóa ñòa : moät khu daønh cho nam,moät beân daønh cho nöõ. Thôøi gian sau, coù moät huyønh moân cheát ñöôïc ñem ñeán trong nghóa ñòa taùng thì ngöôøi giöõ cöûa khu daønh cho nam khoâng cho taùng, ngöôøi giöõ cöûa khu daønh cho nöõ cuõng khoâng cho taùng. Caùch thaønh khoâng xa coù moät tuï laïc vôùi nhieàu röøng caây, hoa quaû töôi toát neân ñuû loaïi chim tuï veà ríu rít líu lo. Coù moät tieân nhaân ôû trong röøng naøy tu khoå haïnh, chæ aên traùi caây vaø uoáng nöôùc suoái, maëc aùo voû caây ; gaàn choã ñoù coù moät buïi gai neân ngöôøi nhaø cuûa huyønh moân ñem xaùc cheát naøy boû ôû ñoù, khoâng bao laâu sau xaùc cheát thoái röõa. Coù moät con daõ can nghe muøi thoái röõa naøy lieàn ñeán aên, luùc ñoù coù moät con quaï giaø aån naùu treân caây gai suy nghó: “ta neân noùi lôøi khen ngôïi ñeå daõ can naøy cho ta ít nhieàu thöùc aên”, lieàn noùi keä: “Ngöïc anh nhö sö töû, Löng anh nhö boø chuùa, Xin chaøo vua loaøi thuù, Cho toâi chuùt thöùc aên”. Daõ can nhìn khaép nôi roài noùi keä: “Ai ôû treân luøm caây, Laø ñaøn em toát nhaát, Saéc thaân chieáu khaép nôi,

Nhö moät khoái chaâu baùu”.
Quaï noùi keä:
“Toâi coù nhieàu vaät duïng,
Raát mong anh seõ ñeán,
Leã vaät ñem hieán vua,
Cho toâi thöùc aên dö”.
Daõ can noùi keä:
“Coå quaï nhö Khoång töôùc,
Chim quaï thaät ñaùng yeâu,
Tieáng hoùt nghe raát hay,
Maëc tình ñeán laáy aên”.
Quaï nghe roài lieàn bay xuoáng goác caây cuøng daõ can aên xaùc cheát, tieân nhaân thaáy vieäc naøy roài lieàn noùi keä:
“Nhieàu laàn thaáy caùc ngöôi,
Cuøng hoïp khoâng hoå theïn,
Heát lôøi ca ngôïi nhau,
AÊn xaùc ngöôøi haï tieän”.
Quaï noùi keä:
“Sö töû vaø khoång töôùc,
Cuøng aên thöùc aên ngon,
Ñaâu coù lieân quan gì,
Ñeán vieäc cuûa tieân nhaân”.
Tieân nhaân noùi keä:
“Quaï laø chim thaáp heøn,
Daõ can cuõng thaáp heøn,
Gai laø caây voâ duïng,
Huyønh moân ngöôøi haï tieän,
Ñeàu heát söùc meâ muoäi,
Noùi maø khoâng bieát theïn”.
Quaï nghe roài noåi giaän lieàn bay ñeán choã thôø löûa cuûa tieân nhaân, nhìn khaép boán phía thaáy khoâng coù gì phaù hoaïi ñöôïc neân raûi phaân laøm cho nhô ueá vaø haát beå bình nöôùc roài boû ñi. Tieân nhaân trôû veà thaáy vieäc naøy roài lieàn bieát laø do quaï laøm neân noùi keä:
“Con vaät xaáu aùc kia,
Saân haän khoâng hoå theïn,
Phaù hoaïi ñaùn thôø löûa,
Vaø ñaäp vôõ bình nöôùc.

Noù chaúng thuoäc loaøi gì,
SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 18 513

Khoâng neân noùi vôùi noù, Caàn noùi, noùi chuùt ít, Khoâng noùi, an laïc nhaát". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "tieân nhaân thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, con quaï chính laø Ñeà-baø-ñaït-ña, baïn cuûa noù chính laø Coâ-ca-lyù-ca; thuôû xöa noù noùi sai maø khoâng bieát hoå theïn, nay cuõng vaäy", caùc Bí-soâ laïi coù nghi thænh hoûi Phaät: "Theá toân vaø Ñeà-baø-ñaït-ña ñôøi tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø oaùn thuø nhö vaäy?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "caùc thaày laéng nghe: Thuôû xöa gaàn bôø bieån naøy coù con chim Coïng maïng hai ñaàu, moät ñaàu teân Phi phaùp, moät ñaàu teân laø Phaùp. Luùc ñoù Phi phaùp ñang nguû, Phaùp thöùc neân nhìn thaáy coù moät quaû ngoït troâi theo doøng nöôùc, Phaùp lieàn bay ñeán moå laáy roài suy nghó: "anh aáy ñang nguû, ta neân goïi daäy cuøng aên hay ta aên moät mình. Ta vaø anh aáy cuøng moät thaân, neáu ta aên no thì anh aáy cuõng no", nghó roài lieàn aên heát. Laùt sau Phi phaùp tænh daäy thaáy Phaùp coù veû khaùc vaø nguûi thaáy muøi thôm lieàn hoûi laø muøi thôm gì, ñaùp laø muøi cuûatraùi ngoït, laïi hoûi ñaâu roài, ñaùp laø ñaõ aên heát, Phi phaùp noùi: "anh thaät khoâng toát". Thôøi gian sau, Phaùp ñang nguû, Phi phaùp thöùc neân nhìn thaáy coù moät quaû ñoäc troâi theo doøng nöôùc, lieàn bay ñeán moå laáy aên, aên xong caû hai cuøng meâ man cuoàng loaïn. Luùc ñoù Phi phaùp phaùt theä: "trong ñôøi vò lai duø sanh ra nôi naøo, ñôøi ñôøi kieáp kieáp ta seõ thöôøng laøm haïi ngöôi, thöôøng keát oaùn thuø vôùi ngöôi", Phaùp cuõng phaùt theä: "nguyeän cho toâi ñôøi ñôøi kieáp kieáp thöôïng laø baïn laønh cuûa anh". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "ñaàu chim Phaùp thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, ñaàu chim Phi phaùp chính laø Ñeà-baø-ñaït-ña; keå töø luùc ñoù baét ñaàu sanh oaùn keát. Ta thöôøng laøm vieäc lôïi ích, Thieân thoï luoân coù yù haõm haïi. Caùc thaày laéng nghe theâm: Thuôû xöa taïi thaønh Baø-la-neâ-tö coù vua teân laø Baïch giao höông trò vì, ñaát nöôùc phoàn thònh, nhaân daân no aám. Vua cöôùi moät coâng chuùa nöôùc laân caän laøm hoaøng haäu vaø soáng raát haïnh phuùc. Thôøi gian sau hoaøng haäu coù mang vaø sanh ñöôïc moät beù gaùi, beù gaùi naøy tröôûng thaønh keát hoân vaø coù thai, sau sanh ñöôïc moät trai, dung maïo ñoan nghieâm ai cuõng thích nhìn. Do ñöùa beù sanh ra luùc maët trôøi môùi moïc neân döôïc ñaët teân laø Sô vaø ñöôïc giao cho taùm aø nhuõ maâu chaêm soùc... ñeán tuoåi tröôûng thaønh hoïc thoâng caùc moân hoïc nhö lòch soá, toaùn phaùp... vaø caùc moân kyõ ngheä nhö côõi ngöïa, baén cung... neân ñöôïc vua phong laøm Thaùi töû. Tröôùc kia vua coù moät vöông phi teân laø Ñaït ma, trong trieàu coù moät ñaïi thaàn teân laø Teã ngöu, vua yeâu quyù Thaùi töû neân giao phoù Thaùi töû cho Teã ngöu. Thôøi gian sau vöông phi Ñaït ma mang thai, töôùng sö ñoaùn thai nhi sau naøy seõ gieát vua

ñoaït ngoâi. Ñeán khi vua ngaõ bònh, bieát khoâng qua khoûi ñöôïc vua lieàn suy nghó: "sau khi ta cheát, Thaùi töû leân ngoâi aét seõ gieát vöông phi, ta phaûi laøm sao", nghó roài lieàn cho goïi Teã ngöu vaøo vaø ban cho Teã ngöu raát nhieàu chaâu baùu, noùi vôùi Teã ngöu raèng: "khanh laø ñaïi thaàn tín caån cuûa ta, vöông phi Ñaït ma laø ngöôøi ta thöông yeâu nhaát. Nay ta bieát mình khoâng qua khoûi, sau khi ta

cheát Thaùi töû seõ leân noái ngoâi, khanh neân thöông xoùt tìm caùch baûo veä ñöøng ñeå Thaùi töû gieát Ñaït ma", Teã ngöu baïch vua: "thaàn seõ khoâng ñeå cho Thaùi töû gieát vöông phi", vua noùi keä: "Tích tuï ñeàu tieâu taùn, Cao ngaát aét rôi rôùt, Hoäi hoïp aét bieät ly, Coù maïng ñeàu phaûi cheát". Noùi xong vua baêng haø, sau khi toáng taùng vua xong, quaàn thaàn laäp Thaùi töû leân ngoâi vua.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.